317 ŠIBENIK

Sv. Jakova donesena je 1402, nakon što je odbačena alternativna lokacija na mjestu crkve Sv. Ivana. Gradnja započinje 1432, premda je portale klesao Bonino da Milano još 1427. Glavni je projektant Francesco di Giacomo iz Veneta; važno je ime graditelja L. Pincina, koji radi uz A. Bussata i domaće klesare A. Budičića i G. Slavčića, God. 1441, pozvan je Juraj Matijev Dalmatinac, koji uz katedralu ostaje vezan sve do smrti 1475. S izvanrednom senzibilnošću stvara građevinu na kojoj se prožimaju dekorativni elementi gotike sa strukturalno dubljim elementima renesanse, što se općenito naziva mješovitim gotičko-renesansnim stilom. Pod njegovim su vodstvom završeni brodovi katedrale, a prema njegovu je projektu oblikovana poprečna lađa, predviđena kupola, svetište i sakristija. Najbliži mu je suradnik bio I. Pribislavljić, koji se osamostaljuje pri drugim radovima. Posebno se likovnom vrsnoćom ističe na apsidama vijenac s nizom od 71 ljudske glave, ikonografski osobito važnih zbog uvođenja svjetovne tematike na crkv. građevinu. Juraj Matijev oblikuje krstionicu s renesansnim reljefima i skulpturama unutar gotičke dekoracije. Jurjeva je i nadgrobna ploča Jurja Šižgorića iz 1456. kao ostatak složenijega spomenika. Nakon smrti Jurja Dalmatinca 1475. gradnju nastavlja Nikola Firentinac, koji završava bočne brodove, diže kupolu, a prema njegovu je nacrtu izveden krovni svod od međusobno utorenih ploča. Na katedrali rade nakon Firentinčeve smrti I. Mastičević (velika rozeta na pročelju iz 1568), Bartolomeo i Giacomo da Mestre. Premda izvori spominju mnogobrojne umjetnike koji su radili na katedrali (A. Aleši iz Drača, P. Berčić iz Bribira, D. Vušković iz Splita, S. Ugrinović iz Dubrovnika, Matija Pomenić iz Trogira, Franjo Jurjev iz Dubrovnika), njihova djela nisu utvrđena, a zlatarski radovi braće Ponković, Petra Matijevića i Andrije Čimburića nisu očuvani. U unutrašnjosti katedrale mnogobrojni su oltari i druga kiparska djela mahom iz manirističkoga i baroknoga razdoblja (gl. oltar Gospe od plača, 1638; Zanibertijevi Sv. Fabijan i Sebastijan, poč. XVII. st.; kip Sv. Elizeja P. Gospodnetića, 1594; propovjedaonica šibenskoga umjetnika J. Mondelle, 1624). Katedrala je restaurirana 1850 – 60.

S J strane katedrale nalazi se biskupski dvor iz XV. st. s lijepo komponiranim atrijem; u zbirci dvora čuva se naš najstariji iluminirani evanđelistar iz XI. st., pisan karolinom.

U gradu je očuvano više crkava iz razdoblja gotike i renesanse. Jednobrodna gotička crkvica Sv. Grgura ima oslikane zidove s cvjetnim

PORTAL PALAČE MADONIĆ

PORTAL PALAČE DIVNIĆ-MARASOVIĆ

